

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Universitatea *Transilvania* din Braşov
Bd. Eroilor 29, 500036 Braşov, Romania, Tel/Fax: +40 268 410525, +40 268 412088
www.unitbv.ro

RAPORT DE EVALUARE AL COMISIEI DE ABILITARE

Din data de: 12.07.2017

Numele și prenumele candidatului: **ARHIRE Mona**

Titlul tezei de abilitare: ***Translation and Communication. Endeavours across Disciplines, Languages and Cultures***

Domeniul de studii universitare de doctorat: **FILOLOGIE**

Denumirea Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) unde a avut loc ședința publică de susținere a tezei de abilitare: **Universitatea *Transilvania* din Braşov**

Punctele tari ale tezei de abilitare:

- Coerența și consistența contribuțiilor științifice ale candidatei, circumscrierea lor la un domeniu central de cercetare;
- Sincronizarea activității de cercetare cu cea didactică și de îndrumare științifică a studenților;
- Contribuția la dezvoltarea domeniului de studiu și de cercetare al traductologiei pe bază de corpus, direcție de pionierat în mediul academic românesc;
- Contribuția la revitalizarea traducerii ca metodă alternativă de predare/învățare a limbilor străine.

Punctele slabe ale tezei de abilitare:

- Comisia nu a identificat puncte slabe în redactarea sau susținerea tezei de abilitare a candidatei, recomandându-i, totuși, definirea mai clară a unor teme posibile de cercetare doctorală în capitolul consacrat planului de dezvoltare profesională.

Întrebările formulate de comisie și răspunsurile candidatului:

1. Prof. univ. dr. Larisa AVRAM

- Care e posibilitatea de identificare a neutralizării ca strategie de traducere?
- Putem spune același lucru despre explicitare și simplificare: ce sunt aceste universalii, reprezintă o lista de erori?

Răspuns: Am testat câteva dintre aceste universalii în texte țintă de limbă română. Aceste trăsături recurente apar în limba română și merită investigate. Neutralizarea este o deficiență a traducerii, trebuie compensată prin alte mijloace sintactice sau lexicale. Când am avea alte mijloace de a traduce la același nivel implicit în limba țintă ar fi vorba de o simplificare sau explicitare opțională. Pot fi folosite ca strategii, spre deosebire de neutralizare. La nivel formal explicitarea și

simplificare pot fi folosite ca strategii de traducere. Dacă problemele de limbă nu prezintă conținut stilistic, folosirea lor ca strategii de traducere nu este problematică.

2. Prof. univ. dr. Michaela PRAISLER

- Credeți că un traducator care se apleacă asupra unui text literar trebuie să aibă studii de traductologie (translator training): de ex stilul indirect liber etc. Ar fi utilă o analiză din punct de vedere al analizei critice a discursului?

Răspuns: Analiza critică este necesară. Se leagă de prima întrebare: nu cred în calitatea traducătorilor care declară că pot traduce în orice domeniu. Domeniile înrudite actului traducerii ar fi necesare unor programe de traducere: naratologie, stilistică... etc. Textele tehnice cer alte competențe. Nu se recunoaște complexitatea acestui domeniu și necesitatea specializării traducătorilor în anumite tipuri de texte sau domenii înrudite.

3. Prof. univ. dr. Mihaela GHEORGHE

- La ce teme de cercetare doctorală v-ați gândit să abordați prin propunerile pe care le veți face doctoranzilor?

Răspuns: Potențialul acestui domeniu este mare și formarea de cercetători este necesară pentru a asigura dezvoltarea traductologiei. Este important să obținem rezultate concludente asupra limbii române în traducere, la toate nivelurile limbii, fiecare dintre ele reprezentând o posibilă temă de doctorat: nivelul morfologic, sintactic, stilistic, sociolectal, etc. Varietatea tipurilor de texte oferă, de asemenea, un spațiu generos pentru cercetare. Temele sunt la alegere în funcție de potențialul și zonele de interes ale fiecărui doctorand. Voi favoriza aplicarea metodologiei traducerii pe bază de corpus în vederea dezvoltării acestui domeniu, în prezent slab reprezentat în cercetarea din România.

4. Conf. univ. dr. Elena BUJA

- Cum vedeți traducerea unor cuvinte nou create în limba sursă (precum cele din ficțiuni și opere de imaginație)?

Răspuns: Traducerea cuvintelor nou create implică creativitate din partea traducătorului, experiența lecturii și talent literar și simț al registrelor limbii țintă.

5. Conf. univ. dr. Adrian LĂCĂTUȘ

- Există în studiile de traductologie două direcții dominante. Care e relația dintre studiile de traductologie clasice, care sunt normative, și studiile de corpus, care reprezintă o analiză empirică a ceea ce se produce dinamic. Cum le raportați pe unele la celelalte ?

Răspuns: Latura normativă și prescriptivă a fost înlocuită în ultimii ani de cea descriptivă, atenția îndreptându-se asupra evaluării produsului (a traducerii), pentru a interveni asupra procesului de traducere și a-l eficientiza în vederea îmbunătățirii calității textului din limba țintă. Studiile pe bază de corpus adoptă perspectiva descriptivă.

6. Conf. univ. dr. Adrian LĂCĂTUȘ

- Cum vedeți colaborarea cu cercetătorii care studiază dinamica limbii române?

Răspuns: Având intenția de a studia traduceri în limba română, cu siguranță voi coopta în echipă specialiști în dinamica limbii române, precum și în celelalte domenii asociate. Așa cum am argumentat și în teza de abilitare, un domeniu interdisciplinar precum traductologia necesită implicarea unor echipe interdisciplinare. Am în vedere colaborarea și cu specialiști în pragmatică, analiza discursului, sociolingvistică, fonologie.

Rezultatul votului:

Membrii comisiei votează în unanimitate pentru acordarea atestatului de abilitare în domeniul filologiei dnei conf. univ. dr. Mona Arhire.

CONCLUZIA COMISIEI DE ABILITARE:

Comisia este de acord cu acordarea atestatului de abilitare dnei Conf.univ.dr. Mona Ahire, în domeniul filologie.

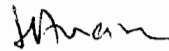
COMISIA DE ABILITARE

Nume și prenume:

Semnătura

Prof. univ. dr. Larisa Avram

Universitatea din București

Prof. univ. dr. Michaela Praisler

Universitatea *Dunărea de Jos* din
Galați

Prof. univ. dr. Mihaela Gheorghe

Universitatea Transilvania din Brașov

